

Конвенција о признавању квалификација високошколског образовања у европској регији

Лисабон, 11. април 1997. године

Стране у овој конвенцији,

Свјесне чињенице да је право на образовање људско право и да високошколско образовање, које игра значајну улогу у трагању за знањем и његовом унапређењу, чини изузетно богато културно и научно благо и за појединца и за друштво;

Сматрајући да високошколско образовање треба да игра темељну улогу у промовисању мира, узајамног разумијевања и толеранције, те у стварању узајамног повјерења међу народима и државама;

Сматрајући да велика разноликост образовних система у европској регији одражава њену културну, друштвену, политичку, филозофску, вјерску и економску разноликост, изузетну предност коју треба потпуно поштовати;

Желећи омогућити свим људима ове регије да потпуно користе ову богату предност у разноликости олакшавањем приступа становницима сваке земље и студентима образовних институција сваке стране образовним ресурсима других страна, прецизније помажући њихове напоре да наставе своје образовање или да заврше студије у високошколским образовним институцијама у тим другим странама;

Сматрајући да признавање студија, свједоцби, диплома и академских степени стечених у некој другој земљи европске регије представља важну мјеру за унапређење академске мобилности између страна;

Придајући велики значај принципу аутономије институција, и свјесне потребе да се подржи и заштити овај принцип;

Убијеђене да је поштено признавање квалификација кључни елемент права на образовање и одговорност друштва;

Узимајући у обзир конвенције Вијећа Европе и UNESCO-а које обухватају академско признавање у Европи:

Европску конвенцију о еквиваленцији диплома за приступ универзитетима (1953, ETS Бр. 15) и њен протокол (1964, ETS Бр. 49);

Европску конвенцију о еквиваленцији трајања универзитетских студија (1956, ETS Бр. 21)

Европску конвенцију о академском признавању универзитетских квалификација (1959, ETS Бр. 32);

Конвенцију о признавању студија, диплома и академских степени високошколског образовања у државама које припадају европској регији (1979);

Европску конвенцију о општој еквиваленцији трајања универзитетских студија (1990, ETS Бр. 138);

Узимајући у обзир и Међународну конвенцију о признавању студија, диплома и

академских степени у високошколском образовању у арапским и европским државама које граниче са Медитераном (1976.), која је усвојена у оквиру UNESCO-а и дјелимично обухвата академско признавање у Европи;

Не заборављајући да би ову конвенцију требало посматрати у контексту UNESCO-ових конвенција и Међународне препоруке која обухвата друге регије свијета, те потребу за побољшаном размјеном информација међу овим регијама;

Свјесне широког распона промјена у високошколском образовању у европској регији откако су усвојене ове конвенције, што је за последицу имало знатно повећану диверсификацију унутар и између националних система високошколског образовања, те потребе да се прилагоде правни инструменти и пракса, како би се одразили ови токови;

Свјесне потребе да се нађу заједничка рјешења за практичне проблеме признавања у европској регији;

Свјесне потребе да се побољша садашња пракса признавања и да се она учини транспарентнијом и боље прилагоди садашњој ситуацији високошколског образовања у европској регији;

Увјерене у позитивни значај конвенције која је разрађена и усвојена под заједничким покровитељством Вијећа Европе и UNESCO-а која пружа оквир за даљи развој праксе признавања у европској регији;

Свјесне значаја прибављања трајних механизма за примјену како би се у пракси примијенили принципи и одредбе ове конвенције.

Договориле су се о сљедећем:

Одјељак I Дефиниције

Члан I 1

За сврхе ове конвенције, сљедећи термини имају сљедеће значење:
Приступ (високошколском образовању)

Право квалификованих кандидата да поднесу захтјев и да буду разматрани за пријем на високошколско образовање.

Пријем (у високошколске образовне институције и програме)

Акт, или систем који дозвољава квалификованим подносиоцима захтјева да наставе студије високошколског образовања у датом институцији и/или датом програму.

(Пр)Оцјена (институција или програма)

Процес утврђивања квалитета образовања неке високошколске институције или програма.

(Пр)Оцјена (појединачних квалификација)

Писмена оцјена или евалуација иностраних квалификација појединца од стране компетентног тијела.

Орган надлежан за признавање

Тијело које је званично задужено за доношења обавезујућих одлука о признавању иностраних квалификација.

Високошколско образовање

Сви типови програма/курсева/ студија, или низ програма/курсева/ студија, обука или обука за научноистраживачки рад на нивоу изнад средње школе које признаје надлежни орган стране који припада њеном систему високошколског образовања.

Институција високошколског образовања

Установа која пружа високошколско образовање и коју признаје надлежни орган стране да припада њеном систему високошколског образовања.

Програм високошколског образовања

Програм/курс/ студија којег признаје надлежни орган стране да припада њеном систему високошколског образовања и чије завршавање даје студенту високошколску квалификацију.

Студијски период

Свака компонента високошколског програма која је евалуирана и документована и, мада није комплетан студијски програм сама по себи, представља значајно стицање знања или вјештине.

Квалификација

А. Квалификација високошколског образовања

Сваки академски степен, диплома или други сертификат које изда надлежни орган као потврду о успјешном свршетку програма високошколског образовања.

Б. Квалификација која даје приступ високошколском образовању

Свака диплома или други сертификат које изда надлежни орган као потврду о успјешном завршетку образовног програма и који даје носиоцу квалификације право да буде разматран за пријем на високошколско образовање (упоредити дефиницију о приступу).

Признавање

Формално признавање од стране надлежног органа вриједности иностране образовне квалификације у погледу приступа образовним активностима и/или запослењу.

Услов

А. Општи услови

Услови који се морају у свим случајевима испунити за приступ високошколском образовању, или за додјелу степена истог, или за додјелу високошколске образовне квалификације на датом нивоу.

Б. Посебни услови

Услови који се морају испунити, поред општих услова, за одобрење пријема на одређени високошколски образовни програм, или за додјелу посебне високошколске образовне квалификације у одређеној области студија.

Одјељак II Надлежност органа

Члан II 1

1. Ако су централни органи неке стране надлежни за доношење одлука у предметима

признавања, та страна ће непосредно бити обавезана одредбама ове конвенције и подузеће неопходне мјере за осигурање примјене њених одредби на својој територији.

Ако надлежност за доношење одлука по питањима признавања имају компоненту стране, та страна ће доставити једном од депозитара кратку изјаву о ситуацији свога устројства или структуре у тренутку потписивања, или код депонирања свог инструмента ратификације, прихватања, сагласности, или приступања, или у било којем тренутку након тога. У таквим случајевима, надлежни органи компонентна страна, који су на тај начин одређени, подузеће неопходне мјере за осигурање примјене одредби ове конвенције на својој територији.

2. Ако надлежност за доношење одлука по питањима признавања имају појединачне високошколске институције или други субјекти, свака страна према ситуацији свога устројства или структуре ће доставити текст ове конвенције тим институцијама или субјектима и подузеће све могуће кораке да подстакне повољно разматрање и примјену њених одредби.

3. Одредбе ставова 1. и 2. овог члана ће се примјењивати, *mutatis mutandis*, на обавезе страна према наредним члановима ове конвенције.

Члан II 2

У тренутку потписивања или код депонирања свог инструмента ратификације, прихватања, сагласности, или приступања, или у било којем тренутку након тога, свака држава, Ватикан или Европска унија обавијестиће једног од депозитара ове конвенције о органима који су надлежни за доношење разних категорија одлука у предметима признавања.

Члан II 3

Ништа у овој конвенцији се неће сматрати да одступа од било којих повољнијих одредби о признавању квалификација издатих у једној од страна које се налазе у неком постојећем уговору или из њега проистичу или будућем уговору у којем је страна у овој конвенцији можда или може постати страна.

Одјељак III Основни принципи који се односе на (пр)оцјену квалификација

Члан III 1

1. Носиоци квалификација издатих у једној од страна имају адекватан приступ, по подношењу захтјева одговарајућем тијелу, (пр)оцјени тих квалификација.

2. Неће се правити никаква дискриминација у том погледу ни по којем основу, као што је пол подносиоца захтјева, раса, боја, инвалидитет, језик, вјера, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, удруживање с националном мањином, имовина, статус по рођењу или неки други, или по основи било које друге околности која се не односи на заслуге квалификације за коју се тражи признавање. Да би се осигурало ово право, свака страна се обавезује да ће урадити одговарајуће споразуме за (пр)оцјену захтјева за признавање квалификације само на основу постигнутог знања и вјештина.

Члан III 2

Свака страна ће осигурати да процедуре и критерији који се користе за оцјењивање и признавање квалификација буду транспарентни, кохерентни и поуздани.

Члан III 3

1. Одлуке о признавању се доносе на основу одговарајућих информација о квалификацијама за које се тражи признавање.
2. На првој инстанци, одговорност за прибављање одговарајућих информација има подносилац захтјева, који ће поштено прибавити те информације.
3. Без обзира на одговорност подносиоца захтјева, институције које су издале квалификације имају дужност да, на тражење подносиоца захтјева и у разумним границама, пруже релевантне информације носиоцу квалификације, институцији, или надлежним органима земље у којој се тражи признавање.
4. Стране ће упутити или подстакнути, према потреби, све образовне институције које припадају њиховим образовним системима да се придржавају сваког разумног захтјева за информацијама у сврху (пр)оцјене квалификација стечених у наведеним институцијама.
5. Одговорност за доказивање да захтјев не испуњава релевантне услове лежи на тијелу које врши (пр)оцјену.

Члан III 4

Свака страна ће осигурати, ради олакшавања признавања квалификација, да се пруже одговарајуће и јасне информације о њеном образовном систему.

Члан III 5

Одлуке о признавању доносе се у разумном временском року којег унапријед одређује орган надлежан за признавање и рачунато од времена када су прибављене све неопходне информације у предмету. Ако се ускрати признавање, наводе се разлози за одбијање признавања, а дају се информације о могућим мјерама које подносилац захтјева може подузети ради добијања признавања у каснијој фази. Ако се признавање ускрати, или се не донесе никаква одлука, подносилац захтјева може поднијети жалбу у разумном временском року.

Одјељак IV Признавање квалификација које дају приступ високошколском образовању

Члан IV 1

Свака страна ће признати квалификације које изда друга страна које испуњавају опште услове за приступ високошколском образовању у тим странама ради приступа програмима који припадају њеном високошколском образовном систему, осим ако се може доказати битна разлика између општих услова за приступ у страни у којој је стечена квалификација и у страни у којој се тражи признавање квалификације.

Члан IV 2

Као алтернатива, страни да омогући носиоцу квалификације издате у једној од осталих страна, биће довољно да добије (пр)оцјену те квалификације, на захтјев носиоца, а одредбе члана IV 1 ће се примјењивати *mutatis mutandis* на тај случај.

Члан IV 3

Ако квалификација даје приступ само одређеним типовима институција или програма високошколског образовања у страни у којој је квалификација стечена, свака стране ће носиоцима те квалификације дозволити приступ сличним одређеним програмима у институцијама које припадају њеном високошколском образовном систему, осим ако се може доказати битна разлика између услова за приступ у страни у којој је квалификација стечена и страни у којој се тражи признавање квалификације.

Члан IV 4

Ако пријем у одређене програме високошколског образовања зависи од испуњавања одређених услова поред општих услова за приступ, надлежни органи заинтересоване стране могу наметнути додатне услове исто тако носиоцима квалификација стечених у другим странама, или (пр)оцијенити да ли подносиоци захтјева са квалификацијама стеченим у другим странама испуњавају еквивалентне услове.

Члан IV 5

Ако, у страни у којој су квалификације стечене, сертификати о завршеном школовању дају приступ високошколском образовању само у комбинацији са додатним испитима који их за то квалификују као предуслов за приступ, друге стране могу (пр)оцијенити зависно од тих услова или понудити алтернативу за испуњавање тих додатних услова унутар властитих образовних система. Свака држава, Ватикан или Европска унија могу, у тренутку потписивања или код депонирања свог инструмента ратификације, прихватања, сагласности или приступања, или у било којем тренутку након тога, обавијестити једног од депозитара да се користи одредбама овог члана, наводећи стране у погледу којих намјерава примјенити овај члан, као и разлоге за то.

Члан IV 6

Без штете по одредбе чланова IV 1, IV 2, IV 3, IV 4 и IV 5, приступ датој високошколској образовној институцији, или датом програму у тој институцији, може бити ограничен или селективан. У случајевима када је приступ високошколској образовној институцији и/или програму селективан, процедуре приступа треба одредити тако да се осигура да се (пр)оцјена иностраних квалификација изврши по принципима поштења и недискриминације описаних у Одјелјку III

Члан IV 7

Без штете по одредбе чланова IV 1, IV 2, IV 3, IV 4 и IV 5, приступ датој високошколској образовној институцији може зависити од доказивања од стране подносиоца захтјева довољне компетенције из наставног језика или више језика дотичне институције, или из других наведених језика.

Члан IV 8

У странама гдје се приступ високошколском образовању може добити на основу нетрадиционалних квалификација, оцјењују се сличне квалификације стечене у другим странама на сличан начин као и нетрадиционалне квалификације стечене у страни у којој се тражи признавање.

Члан IV 9

За сврху приступа програмима високошколског образовања, свака страна може признати квалификације које издају иностране образовне институције које раде на њеној територији, зависно од посебних услова националних законских прописа или посебних споразума закључених са страном поријекла тих институција.

Одјељак V Признавање периода студија

Члан V 1

Свака страна ће признати период студија завршених у оквиру високошколског образовног програма у некој другој страни. Признавање ће обухватити периоде студија за завршавање високошколског образовног програма у страни у којој се признавање тражи, осим ако се могу доказати битне разлике између трајања студија завршеног у некој другој страни и дијела високошколског образовног програма којег би оно замијенило у страни у којој се тражи признавање.

Члан V 2

Као алтернатива, биће довољно страни да омогући особи која је завршила период студија у оквиру високошколског образовног програма у некој другој страни да добије (пр)оцјену тог периода студија, на захтјев заинтересоване особе, а одредбе члана V 1 ће се примјењивати *mutatis mutandis* на тај случај.

Члан V 3

Свака страна ће нарочито олакшати признавање периода студија:

- а) ако постоји претходни споразум између, с једне стране, високошколске образовне институције или надлежног органа одговорног за релевантни период студија и, с друге стране, високошколске образовне институције или надлежног органа одговорног за признавање које се тражи; и
- б) ако је високошколска образовна институција у којој је период студија завршен издала сертификат или препис оцјена којим се потврђује да је студент успјешно испунио предвиђене услове за наведени период студија.

Одјељак VI Признавање квалификација високошколског образовања

Члан VI 1

Уколико се одлука о признавању заснива на знању и вјештинама које потврђује квалификација високошколског образовања, свака страна ће признати квалификације високошколског образовања које су додијелене у некој другој страни, осим ако се може доказати битна разлика између квалификације за коју се тражи признавање и одговарајуће квалификације у страни у којој се тражи признавање.

Члан VI 2

Као алтернатива, биће довољно страни да омогући носиоцу квалификације високошколског образовања које је издато у некој од осталих страна да добије (пр)оцјену те квалификације, на захтјев носиоца, а одредбе члана IV1 ће се примјењивати *mutatis mutandis* на тај случај.

Члан VI 3

Признавање у страни квалификације високошколског образовања коју је дала нека друга страна, има једну или обје сљедеће последице:

- а) приступ даљим студијама високошколског образовања, укључујући релевантне испите, и/или припреме за докторат, под истим условима као што су услови који се примјењују на носиоце квалификација стране у којој се признавање тражи;
- б) коришћење академске титуле, сходно законима и прописима стране или њене јурисдикције, у страни у којој се тражи признавање.
Поред тога, признавање може олакшати приступ тржишту рада, сходно законима и прописима стране, или њене јурисдикције, у којој се признавање тражи.

Члан VI 4

Оцјена у страни квалификације високошколског образовања коју изда нека друга страна може имати облик:

- а) обавијести за опште сврхе запошљавања;
- б) обавијести некој образовној институцији за сврху пријема у своје програме;
- ц) обавијести било којем другом органу надлежном за признавање.

Члан VI 5

Свака страна може признати квалификације високошколског образовања, које издају иностране образовне институције које раде на њеној територији, зависно од посебних услова националног законодавства или посебних споразума закључених са страном поријекла тих институција.

Одјељак VII Признавање квалификација које имају избјеглице, расељене особе или особе које се налазе у ситуацији сличној избјеглицама

Члан VII 1

Свака страна ће подузети све изводиве и разумне кораке у оквиру свог образовног система и у складу са уставним, правним и регулаторним одредбама за израду процедура намијењених за поштenu и брзу оцјену да ли избјеглице, расељене особе и особе које се налазе у ситуацији сличној избјеглицама испуњавају релевантне услове за приступ високошколском образовању, даљим високошколским образовним програмима или дјелатностима за запошљавање, чак и у случајевима када се квалификације стечене у једној од страна не могу доказати документима.

Одјељак VIII Информације о (пр)оцјени високошколских образовних институција и програма

Члан VIII 1

Свака страна ће прибавити адекватне информације о свакој институцији која припада њеном високошколском образовном систему, те о сваком програму које те институције воде, како би се омогућило надлежним органима других страна да утврде да ли квалитет квалификација које су издале те институције оправдава признавање у страни у којој се тражи признавање. Те информације ће бити у сљедећем облику:

а) у случају страна које су установиле систем формалног (пр)оцјењивања високошколских образовних институција и програма: информације о методима и резултатима ове (пр)оцјене и стандардима квалитета специфичног за сваки тип високошколске образовне институције која додјељује квалификације високошколског образовања и програма који воде до истих;

б) у случају када стране нису успоставиле систем формалног (пр)оцјењивања високошколских образовних институција и програма: информације о признавању разних квалификација стечених на било којој високошколској образовној институцији, или у било којем високошколском образовном програму, који припадају њиховим високошколским образовним системима.

Члан VIII 2

Свака страна ће унијети адекватне одредбе за израду, и прибављање:

а) прегледа различитих типова високошколских образовних институција које припадају њеном високошколском образовном систему, са типичним карактеристикама сваког типа институције;

б) списка признатих институција (јавних и приватних) које припадају њеном високошколском образовном систему, наводећи њихова овлашћења за додјељивање различитих типова квалификација и услове за стицање приступа сваком типу институције и програма;

ц) опис високошколских образовних програма;

д) списак образовних институција које су лоциране изван њене територије за које та страна сматра да припадају њеном образовном систему.

Одјељак IX Информације о питањима признавања

Члан IX 1

Да би олакшале признавање квалификација у вези са високошколским образовањем, стране се обавезују да ће успоставити транспарентне системе за цјеловит опис квалификација које се стичу.

Члан IX 2

1. Признајући потребу за релевантним, тачним и ажурним информацијама, свака страна ће основати или водити национални информациони центар и обавијестит ће једног од депозитара о његовом оснивању, или било којој промјени која за њу има последице.

2. У свакој страни, национални информациони центар:

а) олакшава приступ мјеродавним и тачним информацијама о високошколском образовном систему и квалификацијама у земљи у којој је лоциран;

б) олакшава приступ информацијама о високошколским образовним системима и

квалификацијама других страна;

ц) даје савјет или информације о питањима признавања и (пр)оцјене квалификација, у складу са националним законима и прописима.

3. Сваки национални информациони центар на располагању има неопходна средства која ће му омогућити да испуни своје функције.

Члан IX 3

Стране промовишу, путем националних информационих центара или на други начин, коришћење додатка дипломи UNESCO-а/Вијећа Европе или неког другог упоредивог документа од стране високошколских образовних институција страна.

Одјељак X Механизми примјене

Члан X 1

Сљедећа тијела надзиру, промовишу и олакшавају примјену Конвенције:

- а) Одбор Конвенције о признавању квалификација високошколског образовања у европској регији;
- б) Европска мрежа националних информационих центара за академску мобилност и признавање (ENIC мрежа), која је основана одлуком Одбора министара Вијећа Европе 9. јуна 1994. године и Регионалног одбора UNESCO-а за Европу 18. јуна 1994. године.

Члан X 2

1. Оснива се Одбор Конвенције о признавању квалификација високошколског образовања у европској регији (у даљем тексту "Одбор"). Чине га по један представник из сваке стране.
2. За сврхе члана X 2, термин "страна" се не примјењује на Европску унију.
3. Државе наведене у члану X I 1.1 и Ватикан, ако нису стране у овој конвенцији, Европска унија и предсједник ENIC мреже могу учествовати на састанцима Одбора као посматрачи. Представници владиних и невладиних организација који су активни у области признавања у овој регији, такођер могу бити позивани да присуствују састанцима Одбора као посматрачи.
4. Предсједник UNESCO-овог Регионалног одбора за примјену Конвенције о признавању студија, диплома и академских степени високошколског образовања у државама које припадају европској регији ће такођер бити позиван да учествује на састанцима Одбора као посматрач.
5. Одбор промовише примјену ове конвенције и надгледа њену примјену. У том циљу Одбор може усвајати, већином страна, препоруке, декларације, протоколе и моделе добре праксе како би водио надлежне органе страна у примјени Конвенције и разматрању захтјева за признавање квалификација високошколског образовања. Иако неће бити обавезан тим текстовима, стране ће уложити своје најбоље напоре да их примијене, да скрену пажњу на текстове надлежним органима и да подстакну њихову примјену. Одбор тражи мишљење ENIC мреже прије доношења својих одлука.
6. Одбор обавјештава релевантна тијела Вијећа Европе и UNESCO-а.
7. Одбор одржава везе са UNESCO-овим Регионалним одборима за примјену Конвенција о признавању студија, диплома и академских степени у високошколском образовању које су усвојене под покровитељством UNESCO-а.
8. Кворум чини већина страна.

9. Одбор усвоја своја правила процедуре. Састаје се на редовним сједницама најмање сваке три године. Први пут Одбор ће се састати у року од годину дана након ступања на снагу ове Конвенције.

10. Секретаријат Одбора ће бити повјерен заједнички генералном секретару Вијећа Европе и генералном директору UNESCO-а.

Члан X 3

1. Свака страна именује као члана Европске мреже националних информационих центара за академску мобилност и признавање (ENIC мрежа) национални центар који се оснива или одржава према члану IX 2. У случајевима када се оснује или одржава више од једног националног информационог центра у некој страни према члану IX 2, сви они су чланови Мреже, али заинтересовани национални информациони центри располажу само са једним гласом.

2. ENIC мрежа подржава и помаже, по свом саставу ограничена на националне информационе центре страна у Конвенцији, практичну примјену Конвенције од стране надлежних националних органа. Мрежа се састаје најмање једном годишње на пленарној сједници. Мрежа бира свог предсједника и Канцеларију у складу са својим задацима.

3. Секретаријат ENIC мреже заједнички се повјерава генералном секретару Вијећа Европе и генералном директору UNESCO-а.

4. Стране сарађују, преко ENIC мреже, са националним информационим центрима других страна, нарочито тако што ће им омогућити прикупљање информација од користи за националне информационе центре у својим активностима које се односе на признавање и мобилност.

Одјељак XI Завршне одредбе

Члан XI 1

1. Ова конвенција је отворена за потписивање сљедећим:

а) државама чланицама Вијећа Европе;

б) државама чланицама UNESCO-ове европске регије;

ц) свакој другој потписници, држави уговорници или страни у Европској конвенцији о култури Вијећа Европе и/или UNESCO-овој Конвенцији о признавању студија, диплома и академских степени високошколског образовања у државама које припадају европској регији, које су позване на Дипломатску конференцију којој је повјерено усвајање ове конвенције.

2. Ове државе и Ватикан могу изразити пристанак да буду обавезане:

а) потписом без резерве ратификације, прихватања или сагласности; или

б) потписом, под условом да се ратификује, прихвати или одобри, након чега слиједи ратификација, прихватање или сагласност; или

ц) приступањем.

3. Потписивање се обавља код једног од депозитара. Инструменти ратификације, прихватања, сагласности или приступања се депонирају код једног од депозитара.

Члан XI 2

Ова конвенција ступа на снагу првог дана мјесеца по истеку једномјесечног периода пошто пет држава, укључујући најмање три државе чланице Вијећа Европе и/или

UNESCO-ове европске регије, изразе сагласност да буду обавезане Конвенцијом. За сваку другу државу, Конвенција ступа на снагу првог дана мјесеца по истеку једномјесечног периода од дана када изрази сагласност да буде обавезана Конвенцијом.

Члан XI 3

1. Након ступања на снагу ове Конвенције, свака друга држава, осим држава које спадају у једну од категорија наведених у члану XI 1, може тражити приступање овој Конвенцији. Сваки захтјев у овом смислу прослијеђује се једном од депозитара, који га преноси странама најмање три мјесеца прије састанка Одбора Конвенције о признавању квалификација високошколског образовања у европској регији. Депозитар обавјештава и Одбор министара Вијећа Европе и Извршни одбор UNESCO-а.

2. Одлуку да позове државу која тражи да приступи овој конвенцији доноси двотрећинска већина страна.

3. По ступању на снагу ове конвенције, Европска унија може јој приступити након захтјева њених држава чланица, који се упућује једном од депозитара. У овом случају, члан XI 3.2 се не примјењује.

4. У погледу било којих држава које приступају или Европске уније, Конвенција ступа на снагу првог дана мјесеца по истеку једномјесечног периода после депонирања приступног инструмента код једног од депозитара.

Члан XI 4

1. Стране у овој конвенцији, које су истовремено и стране једне или више од следећих конвенција:

Европска конвенција о еквиваленцији диплома које воде ка пријему на универзитете (1953, ETS Бр. 15) и њен протокол (1964, ETS Бр. 49);

Европска конвенција о еквиваленцији периода/трајања универзитетских студија (1956, ETS Бр. 21);

Европска конвенција о академском признавању универзитетских квалификација (1959, ETS Бр. 32);

Међународна конвенција о признавању студија, диплома и академских степени у високошколском образовању у арапским и европским државама које граниче са Медитераном (1976);

Конвенција о признавању студија, диплома и академских степени високошколског образовања у државама које припадају европској регији (1979);

Европска конвенција о опшћј еквиваленцији периода /трајања универзитетских студија (1990, ETS Бр. 138),

а) примјењују одредбе ове конвенције у међусобним односима;

б) настављају с примјеном горенаведених конвенција чија су страна у односима с другим државама странама у тим конвенцијама, али не ове конвенције.

2. Стране у овој конвенцији се обавезују да ће се суздржавати од тога да постану страна у

било којој од конвенција наведених у ставу 1, у којима већ нису страна, уз изузетак Међународне конвенције о признавању студија, диплома и академских степени у високошколском образовању у арапским и европским државама које граниче с Медитераном.

Члан XI 5

1. Свака држава може, у тренутку потписивања или код депонирања свога инструмента ратификације, прихватања, сагласности или приступања, одредити територију или територије на које ће се ова конвенција примјењивати.
2. Свака држава може, у сваком тренутку касније, декларацијом упућеном једном од депозитара, проширити примјену ове конвенције на сваку другу територију наведену у својој декларацији. За те територије, Конвенција ће ступити на снагу првог дана мјесеца по истеку једномјесечног периода након што депозитар прими ту декларацију.
3. Свака декларација дата према ова два претходна става може, у односу на сваку територију наведену у тој декларацији, бити повучена путем обавијести која се упућује једном од депозитара. Повлачење постаје правоснажно првог дана мјесеца по истеку једномјесечног периода након што депозитар прими ту обавијест.

Члан XI 6

1. Свака страна може, у сваком тренутку, отказати ову конвенцију путем обавијести упућене једном од депозитара.
2. То отказивање постаје правоснажно првог дана мјесеца по истеку периода од дванаест мјесеци од датума када депозитар прими обавијест. Међутим, то отказивање неће имати утицаја на одлуке о признавању донесене раније према одредбама ове конвенције.
3. Раскид или суспензија дјеловања ове конвенције као посљедица чињенице да је страна прекршила одредбу битну за остварење предмета или сврхе ове конвенције разматра се у складу са међународним правом.

Члан XI 7

1. Свака држава, Ватикан или Европска унија могу, у тренутку потписивања или код депонирања инструмента ратификације, прихватања или сагласности или приступања, изјавити да задржава право да не примјењује, у цјелини или дјелимично, један или више од сљедећих чланова ове конвенције:

Члан IV 8

Члан V 3

Члан VI 3

Члан VIII 2

Члан I X 3

Не могу се правити никакве друге резерве.

2. Свака страна која је изразила резерву према претходном ставу може је сасвим или дјелимично повући путем обавијести упућене једном од депозитара. Повлачење ступа на снагу на дан када депозитар прими ту обавијест.
3. Страна која је изразила резерву на неку одредбу ове конвенције не може тражити

примјену те одредбе ни од једне друге стране; међутим, може, ако је њена резерва дјелимична или условна, тражити примјену те одредбе уколико је она сама прихватила.

Члан XI 8

1. Нацрт амандмана на ову конвенцију може усвојити Одбор Конвенције о признавању квалификација високошколског образовања у европској регији двотрећинском већином страна. Сваки нацрт амандмана који се тако усвоји уграђује се у Протокол ове конвенције. У Протоколу се наводе начини за његово ступање на снагу, што ће, у сваком случају, тражити изражавање сагласности страна да буду њиме обавезане.

2. Не може се вршити никакав амандман на Одјељак III ове конвенције према процедури из става 1 горе.

3. Сваки приједлог амандмана саопштат се једном од депозитара, који ће га пренијети странама најмање три мјесеца прије састанка Одбора. Депозитар обавјештава и Одбор министара Вијећа Европе и Извршни одбор UNESCO-а.

Члан XI 9

1. Генерални секретар Вијећа Европе и генерални директор Организације Уједињених нација за образовање, науку и културу ће бити депозитари ове конвенције.

2. Депозитар код којег је депониран неки акт, обавијест или саопштење обавјештава стране у овој конвенцији, као и остале државе чланице Вијећа Европе и/или UNESCO-ову европску регију о:

а) сваком потписивању;

б) депонирању сваког инструмента ратификације, прихватања, сагласности или приступања;

ц) сваком датуму ступања на снагу ове конвенције у складу са одредбама чланова XI 2 и XI 3.4;

д) свакој резерви израженој по одредбама члана XI 7 и повлачењу сваке резерве изражене по одредбама члана XI 7;

е) сваком раскидању ове конвенције по члану XI 6;

ф) свим декларацијама датим у складу са одредбама члана II 1, или члана II 2;

г) свим декларацијама датим у складу са одредбама члана I V 5;

х) сваком захтјеву за приступање поднесеном у складу са одредбама члана XI 3;

и) сваком приједлогу датом у складу са одредбама члана XI 8;

ј) сваком другом акту, обавијести или саопштењу у вези са овом конвенцијом.

3. Депозитар који прими саопштење или да обавијест по одредбама ове конвенције, одмах обавјештава другог депозитара о томе.

Као свједоци доле потписани представници, ваљано овлаштени, потписују ову конвенцију.

Сачињено у Лисабону 11. априла 1997. године, на енглеском, француском, руском* и шпанском* језику, с тим да су сва четири текста једнако мјеродавна, у два примјерка, од којих ће један бити депониран у архиву Вијећа Европе, а други у архиву Организације Уједињених нација за образовање, науку и културу. Овјерена копија се шаље свим државама наведеним у члану XI 1, Ватикану и Европској унији, те Секретаријату Уједињених нација.